

MAGYAR NEMZETI VAGYONKEZELŐ ZRT.

**TULAJDONOSI
STRATÉGIAI ELLENŐRZÉSI
TERV**

2009 - 2014

I.**BEVEZETÉS**

A Tulajdonosi Stratégiai Ellenőrzési Terv célja, hogy a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. hosszú távú céljaival összhangban meghatározza a tulajdonosi ellenőrzésben érvényesülő fontos elveket, értékeket, a középtávú célokat, hozzájuk rendelve az azok elérését szolgáló megoldandó feladatokat és a szakmai háttértevékenységek fejlesztési irányait is a 2009-2014-ig tartó időszakra.

A Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. a Tulajdonosi Stratégiai Ellenőrzési Terv végrehajtásával megteremti annak feltételeit, hogy a tulajdonosi ellenőrzéseket a nemzetközi standardoknak és a legjobb nemzetközi gyakorlatnak megfelelő módszertan alkalmazásával végezze.

A Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. Tulajdonosi Stratégiai Ellenőrzési Terve az alábbi célok, elvek érvényesülését szolgálja különösen:

- a közfeladatok - állami vagyonnal való gazdálkodás - ellátásának hatékony, eredményes és költségtakarékos biztosítását, szolgálatát
- állami vagyon értékének megőrzését, gyarapítását
- a szakmailag megalapozott döntések meghozatalát
- a tulajdonosi szemlélet érvényesítését.

A tulajdonosi ellenőrzési szervezet alapvető stratégiai törekvése, hogy ellenőrzéseivel, elemzéseivel, javaslataival segítője legyen az MNV Zrt., mint a Magyar Állam tulajdonos jogait gyakorló szervezet szabályszerű, hatékony, és kiegyensúlyozott működésének.

A Tulajdonosi Stratégiai Ellenőrzési Tervet az éves ellenőrzési tervek készítésekor felül kell vizsgálni, és szükség szerint módosítani kell.

II.**A TULAJDONOSI STRATÉGIAI ELLENŐRZÉSI TERV
JOGSZABÁLYI ALAPJA**

Az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény III. Fejezet - Az MNV Zrt. feladatai, jogállása - 17. § d) pontja kimondja: „Az MNV Zrt. rendszeresen ellenőrzi a vele szerződéses jogviszonyban lévő személyek, szervezetek állami vagyonnal való gazdálkodását, megállapításairól a Tanácsot, az Ellenőrző Bizottságot, az ellenőrzött szervezet, szükség esetén az állami vagyon felügyeletéért felelős minisztert és az Állami Számvevőszéket tájékoztatja”

Az állami vagyonnal való gazdálkodásról szóló 254/2007. (X.4.) Korm. rendelet VI. fejezet 20 § (1), (3) - (4) bekezdései szerint:

(1) Az állami vagyon kezelőjét, használóját megillető jogok gyakorlását, annak szabályszerűségét, célszerűségét a Vtv. 17. §-ának d) pontja alapján az MNV Zrt. - szükség szerint a területi szervei útján - ellenőrzi. Ennek érdekében a vagyon kezelésére, hasznosítására kötött szerződésben rögzíteni kell, hogy a tulajdonosi ellenőrzés eljárásrendjét, a felek jogait, kötelezettségeit a felek a szerződés részének tekintik.

(3) Az MNV Zrt. stratégiai és éves ellenőrzési tervet készít, amelyeket jóváhagyásra a Tanács elé terjeszt. Az éves ellenőrzési tapasztalatokról, az azok nyomán tett intézkedésekről az MNV Zrt. vezérigazgatója a tárgyévét követő év május 31-ig jelentést készít a Tanács részére.

(4) A szerződésben foglalt kötelezettségek ellenőrzése során az MNV Zrt. (területi szervezeti egysége) szükség szerint - az e szervekkel kötött megállapodás esetén - a feladat- és hatáskörrel rendelkező hatóságok közreműködését igénybe veheti, együttműködik továbbá az érintett vagyontárgy védettsége vagy más jellemzője miatt érintett miniszterrel.

III.

A TULAJDONOSI ELLENŐRZÉSEK CÉLKITŰZÉSEI

A tulajdonosi ellenőrzés célja az állami vagyonnal való gazdálkodás vizsgálata, ennek keretében a rendeltetésellenes, jogszerűtlen, szerződésellenes, vagy a tulajdonos érdekeit sértő, illetve a központi költségvetést hátrányosan érintő vagyongazdálkodási intézkedések feltárása és a jogszerű állapot helyreállítása, továbbá a vagyonyilvántartás hitelességének, teljességének és helyességének biztosítása.

A tulajdonosi ellenőrzés folyamatosságának és ciklikusságának biztosítása az MNV Zrt. érdeke, egyben kötelezettsége. Ebből adódóan a Tulajdonosi Stratégiai Ellenőrzési Terv az MNV Zrt. rábízott vagyona tekintetében a prioritásoknak megfelelően az 5 éves gyakorisággal végzett tulajdonosi ellenőrzések rendszerét határozza meg.

Az MNV Zrt. tulajdonosi stratégiai ellenőrzési célkitűzései a következők:

1. A többségi állami tulajdonban lévő társaságok ellenőrzésének prioritásai a felelős vállalatirányítás kereteinek kialakítása ill. működtetése érdekében:

- a döntési jogok gyakorlásának felülvizsgálata
- a kockázatkezelés gyakorlatának áttekintése
- a Felügyelő Bizottság ellenőrzési tevékenységének áttekintése,
- a függetlenített belső ellenőrzés, a folyamatba épített ellenőrzés és a vezetői ellenőrzés, mint ellenőrzési rendszer működésének értékelése
- a kötelezően nyilvánosságra hozandó információk, adatok közzétételének gyakorlatának vizsgálata
- a társaságok működése összhangjának összevetése a vagyongazdálkodási stratégiában és az egyéb irányadó tulajdonosi dokumentumokban megfogalmazott tulajdonosi elvárásokkal
- a tulajdonosi határozatok végrehajtásának és a végrehajtás visszacsatolásának ellenőrzése
- a társaságok és az MNV Zrt. közötti kapcsolattartási, együttműködési mechanizmusok vizsgálata a döntés előkészítés hatékonysága, optimalizálása érdekében
- a vagyongazdálkodásba adott társaságok esetében a vagyongazdálkodó szervvel történő együttműködési folyamatok megfelelősége, hatékonysága, a társaságok gazdálkodására jelentős befolyással rendelkező minisztériumokkal való együttműködés vizsgálata.

2. Az állami tulajdonban lévő ingatlanok és ingó vagyonelemek tulajdonosi ellenőrzésének prioritásai:

- a jogszabályban és a vagyonkezelési szerződésben foglalt kötelezettségek teljesítése
- a vagyonkezelő által kötött hasznosítási szerződések jogszerűségének, célszerűségének ellenőrzése
- a vagyonelem állapotának, szerződésszerű használatának ellenőrzése, a vagyonelemben bekövetkezett változás (beruházás, rendkívüli vagyonesztés) terven felüli céllenőrzése
- a PPP beruházások helyzetének, a szerződések teljesítésének vizsgálata
- ingóságokkal történő – a vagyonkezelő által saját hatáskörben történő - gazdálkodás ellenőrzése (hasznosítás, selejtezés, értékesítés, ingyenes tulajdonba adás)
- az ingatlanhoz- és az ingatlanhoz nem kötődő vagyoni értékű jogok helyzete és azok nyilvántartása
- a vagyonelemek nyilvántartásának ellenőrzése
  - a vagyonkezelők éves és rendkívüli jelentéseire vonatkozó kötelezettségek teljesítése
  - a vagyon-nyilvántartás naprakész vezetésének ellenőrzése
  - adatszolgáltatási kötelezettség teljesítése
  - a MÁK és az MNV Zrt. felé szolgáltatott adatok egyezősége, eltérések vizsgálata
- a vagyonyilvántartás hitelességének, teljességének biztosítása érdekében az alkalmazott informatikai rendszerek adatbiztonságának ellenőrzése.

A Nemzeti Földalap vagyoni kör esetében a fentiek kiegészülnek az alábbi prioritásokkal:

Vagyonkezelésbe és haszonbérbe adott termőföldekkel kapcsolatos tulajdonosi ellenőrzés esetében:

- a termőföld tényleges használatának tulajdonosi ellenőrzése, a mezőgazdasági parcella azonosító rendszer adatainak figyelembevételével
- a termőföld rendeltetésszerű, művelési ágak megfelelő használata
- a termőképesség megfelelő szinten tartása
- a bérelt területek teljes körű használata
- vetésforgó, tápanyag-gazdálkodás, növény védőszer felhasználás
- értéknövelő beruházásokra vonatkozó előírások betartása
- a táj vagy talaj természetes állapotába történő beavatkozás
- más célú hasznosításra kapott engedélyek feltételeinek betartása

IV.

ELVEK ÉS ÉRTÉKEK

A tulajdonosi ellenőrzés megszervezése, végrehajtása az MNV Zrt. Belső Ellenőrzési Irodája (BEI) feladatát képezi.

A BEI alapvető kötelezettsége, hogy objektív ellenőrző és tanácsadó tevékenységével növelje az MNV Zrt. eredményességét. Ennek érdekében olyan ellenőrzéseket kell végeznie, amelyek

alapján megalapozott ajánlásokat, információkat és tanácsokat tud adni az MNV Zrt. vezetése számára.

A vizsgálatok megalapozása érdekében hangsúlyt kell adni a folyamatelemzéseknek, a rendszerellenőrzéseknek, a kockázatelemzéseknek.

A BEI a tulajdonosi ellenőrzés szervezeti stabilitására és szakmai potenciáljára támaszkodva kész a folyamatos megújulásra, tudatosan alkalmazkodik a társadalmi, gazdasági, valamint a közvetlen ellenőrzési környezet változásaihoz.

A BEI, mint tulajdonosi ellenőrzési szervezet

- ellenőrzései, javaslatai, iránymutatásai és ajánlásai segítő szándékúak, ellenőrzési eredményeivel a hibák, hiányosságok, szabálytalanságok megelőzésére törekszik, ösztönzi az állami vagyonnal való gazdálkodás racionális és hatékony megújítását
- a tulajdonosi ellenőrzés minden területén következetesen érvényesíti a minőségközpontú irányítás és működés elvét
- a tulajdonosi ellenőrzés működésében ugyanazokat a hatékonysági és átláthatósági követelményeket érvényesíti, amelyeket ellenőrzései során számon kér
- közreműködik az ellenőrzési kultúra fejlesztésében, hasznosítva ellenőrzési tapasztalatait és a tudományos kutatások eredményeit.

Az elvek és értékek érvényesülésének garanciális feltételei:

- belső szervezeti függetlensége
- a jelentések szakmai megbízhatósága
- a vezetés és a munkatársak szakmai elkötelezettsége.

V.

A TULAJDONOSI ELLENŐRZÉS KAPCSOLATRENDSZERE

Az MNV Zrt. Tulajdonosi Ellenőrzési Szabályzata nem csupán az MNV Zrt. tulajdonosi ellenőrzését és az ellenőrök tevékenységét, eljárását szabályozza, hanem meghatározza az MNV Zrt.-re bízott állami vagyont törvény vagy szerződés alapján, bármely jogcímen birtokló, használó, vagy annak hasznait szedő személyek, szervezetek, vagyongazdálkodók, többségi állami tulajdonú gazdasági társaságok (ellenőrzött szervezetek) azon kötelezettségeit és jogait, amelyek keretei között alakulnak kapcsolataik az MNV Zrt.-vel. Az MNV Zrt. konstruktív kapcsolatra törekszik az ellenőrzött szervezetekkel. Az együttműködést az ellenőrzési jelentésekben található javaslatok megvalósulása szempontjából is fontosnak tartja.

Az MNV Zrt. tulajdonosi ellenőrzése az átfogó, cél és utóellenőrzések lefolytatása kapcsán a vagyongazdálkodók belső ellenőrzésével együttműködik, illetve olyan partneri kapcsolatra törekszik, amely folyamatosan biztosítja az információáramlást és az ellenőrzések összehangolását.

Az MNV Zrt. tulajdonosi ellenőrzése a szerződésben foglalt kötelezettségek ellenőrzése során - szükség szerint - az e szervekkel kötött megállapodás esetén - a feladat és hatáskörrel rendelkező hatóságok közreműködését igénybe veheti, együttműködik továbbá az érintett vagyontárgy védettsége vagy más jellemzője miatt érintett miniszterrel.

Az éves tulajdonosi ellenőrzési tapasztalatokról, az azok nyomán tett intézkedésekről az MNV Zrt. vezérigazgatója a tulajdonosi ellenőrzés vezetőjének közreműködésével a tárgyévet

követő év május 31-ig jelentést készít a Nemzeti Vagyongazdálkodási Tanács részére (Éves Tulajdonosi Ellenőrzési Jelentés), ezt követően megküldi az Ellenőrző Bizottság részére.

VI.

SZERVEZETIRÁNYÍTÁS ÉS SZAKMAI MUNKA FEJLESZTÉSE

A BEI az MNV Zrt. SZMSZ-ének megfelelően a tulajdonosi ellenőrzéseken kívül ellátja a vezetői ellenőrzési feladatokat is, melynek keretében – többek között – rendszeresen ellenőrzi a továbbbrazott döntések jogszerűségét; az egyes szakterületek tevékenységét; a hozzá érkező bejelentések vizsgálatát; az ad-hoc vizsgálatokat; stb. A BEI 2009. évi létszáma 10 fő, ebből adódóan a tulajdonosi ellenőrzést végző belső ellenőrök létszáma 2009. év végére 4-5 fő.

Figyelemmel a vagyonkezelők, földhasznóbérlők, bérlők, társaságok rendkívül nagy számára és a BEI tulajdonosi ellenőrzéshez mérten rendkívül szűkös ellenőri erőforrásaira a tulajdonosi ellenőrzések biztosítása érdekében külső szakérték igénybevételenek biztosítása szükséges. A külső szakértők, ellenőrzést végző szervezetek kiválasztása közbeszerzési eljárás keretében – a keret-megállapodásokra vonatkozó Kbt. rendelkezéseinek megfelelően – történik.

A tulajdonosi ellenőrzési szervezet tovább korszerűsíti szervezetirányítási rendszerét és belső munkamegosztását, a belső információ és koordináció rendszerszemléletű fejlesztésével.

A tulajdonosi ellenőrzési szervezet összehangolja, egymásra építi a tematikailag összefüggő ellenőrzéseket, az ellenőrzési tevékenység hatékonyságának növelése érdekében. Modernizálja munkaszervezési módszereit. Biztosítja a szaktudás megőrzését, ösztönzi és támogatja a munkatársak szakmai felkészültségük folyamatos fejlesztését.

Fejleszti az ellenőrzés szakmai szabályozási rendszerét az alkalmazás során szerzett tapasztalatok alapján. Továbbfejleszti az ellenőrzések tervezésének módját, az ellenőrzési eljárásokat.

1. Humánpolitikai fejlesztési irányok

A BEI, mint tulajdonosi ellenőrzési szervezet személyi menedzsmentjének legfőbb célja a korszerű, nemzetközi követelményekhez alkalmazkodni képes humán erőforrás biztosítása.

A tulajdonosi ellenőrzési szervezet vizsgálatszervezés és a szervezeti koordináció által indokolt munkaköri és létszámmozgások során a létszámtakarékos feladatmegosztásra törekszik.

A tulajdonosi ellenőrzési szervezet munkaerő felvétel során meghatározott követelmények szerinti felvétel politikát határoz meg. Így vizsgálja a készségeket, a személyiségjegyeket, a magatartási motivációkat, valamint a szakmai elkötelezettségre utaló referenciákat is.

A tulajdonosi ellenőrzési szervezet támaszkodik a személyi állományának humán alapértékeire, a kiegyensúlyozott, konstruktív és innovatív munkahelyi légkörre, az egységes szakmai és etikai felfogásra, és emellett fokozatosan figyelmet fordít a személyi menedzsment formálására, a helyi tapasztalatokra, a szervezetfejlesztés korszerű irányzataira, illetve a

különbéle szakmai kapcsolataikból származó kezdeményezésekre, újszerű megoldásokra, munkatársainak szakmai fejlődésére.

2. Módszertani fejlesztési irányok

A szakmai szabályozási rendszer kialakításához a tulajdonosi ellenőrzés saját ellenőrzési tapasztalatai mellett az Állami Számvevőszék ellenőrzési módszereire és a nemzetközi ellenőrzési standardokra és az élen járó nemzetközi ellenőrzési gyakorlatra támaszkodik.

A tulajdonosi ellenőrzés az ellenőrzés minőségirányítási rendszerének teljes körű kiépítésére és működtetésére törekszik.

A szakmai szabályozás meglévő elemeinek továbbfejlesztése, az alkalmazásuk során szerzett tapasztalatokra, az ellenőrzés minőségirányítási rendszeréből fakadó követelményekre és a legjobb nemzetközi gyakorlatra figyelemmel történik.

Az ellenőrzés-szakmai szabályok fejlesztéséhez és a minőségi követelmények érvényre juttatásához szükséges a szakmai szabályok betartásának rendszeres felülvizsgálata és értékelése.

A tulajdonosi ellenőrzés teljessé teszi szakmai-módszertani dokumentumainak rendszerét. Elkészíti a szakmai szabályozás hiányzó elemeit, illetve kibővíti a meglévőket.

Kiemelt módszertani támogatást kell biztosítani az ellenőrzési feladatok kiválasztásához és megtervezéséhez. Korszerű elemzés és információs módszerek alkalmazásával törekedni kell az ellenőrzési lefedettség és az erőforrás felhasználás optimalizálására. Módszertani fejlesztéssel segíteni kell az ellenőrzési kritériumok meghatározására és az ellenőrzési bizonyítékok kijelölési körére, azok megszerzésére és elemzésére, az ellenőrzés eredményeinek bemutatására, írásba foglalásának és az ellenőrzésnél alkalmazott módszerek és technikák értékelésére, esettanulmányban történő bemutatására irányuló munkát.

VII.

AZ ELLENŐRZÉSEK TÁRGYI ESZKÖZ IGÉNYE

A BEI részére indokolt biztosítani a következőket:

- hordozható számítógép
- nagy teljesítményű színes nyomtató
- szkennel
- digitális fényképezőgép

A tevékenység informatikai támogatása biztosítja az ellenőrzés hatékonyságát. Az IT szervezeti egység a tulajdonosi ellenőrzés tevékenységét, feladatellátását megfelelő minőségű, a biztonsági követelményeknek megfelelő alkalmazási rendszerek kialakításával támogatja. A tulajdonosi ellenőrzés számára biztosítani kell a széleskörű elektronikus adatátviteli lehetőségeket.